

SOLAR ACADEMY

ДО
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЪРА НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

МИНИСТЪРА НА ЕНЕРГЕТИКАТА

МИНИСТЪРА НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯ ПО ОКОЛНА СРЕДА И ВОДИТЕ КЪМ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯ ПО РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА,
БЛАГОУСТРОЙСТВО И МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ

КОПИЕ ДО:

НАЧАЛНИКА НА ПОЛИТИЧЕСКИЯ КАБИНЕТ НА МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ

ГЛАВНИЯ СЕКРЕТАР НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

ДИРЕКТОРА ДИРЕКЦИЯ „ЦЕНТРАЛНО КООРДИНАЦИОННО ЗВЕНО“ КЪМ
МС

ДИРЕКТОРА ДИРЕКЦИЯ „КООРДИНАЦИЯ ПО ВЪПРОСИТЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И МЕЖДУНАРОДНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО“ КЪМ
МОСВ

КОПИЕ ДО:

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА БЪЛГАРСКО ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Становище във връзка с Писмо изх. №08-00-525-3/18.09.2024 г. на Министъра на околната среда и водите относно прилагането на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) в областта на устройственото планиране, инвестиционното проектиране и строителството

от

„Сдружение СОЛАРНА АКАДЕМИЯ БЪЛГАРИЯ“, представявано от

Веселин Василев Тодоров

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНО СЪБРАНИЕ,

SOLAR ACADEMY

**УВАЖАЕМИ ПРЕДСЕДАТЕЛИ НА КОМИСИИ,
УВАЖАЕМИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,
УВАЖАЕМИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И
НА МЕДИИТЕ,
УВАЖАЕМИ Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БТПП,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,**

"Сдружение СО ЛАРНА АКАДЕМИЯ БЪЛГАРИЯ", представлявано от Веселин Василев
Тодоров изразява позиция, с която категорично настоява за **незабавно оттегляне на писмо изх. №08-00-525-3/18.09.2024 г. на Министъра на околната среда и водите (МОСВ)** като недопустима намеса в стопанския живот в противоречие с правната ни система и с целите на екологичното законодателство.

С изведеното в това писмо министърът е излезнал извън рамките на предоставените му от §6 от ПЗР на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС), правомощия като се е опитал да наложи свое разбиране за прилагане на екологичното законодателство в Република България, което не кореспондира с целесъобразността и предвиденото в буквата на закона. Залъжително тълкуване на нормативни актове могат да дават единствено органът, който е издал акта (чл. 51, ал. 1 от Закона за нормативните актове) и колегиите на върховните съдилища (чл. 130, ал. 2 от Закона за съдебната власт). От тази гледна точка, писмо изх. № 08-00-525-3/18.09.2024 г. на МОСВ представлява незаконосъобразен опит за промяна на трайни практики по прилагането на ЗООС, ЗБР и Закона за устройство на територията (ЗУТ) на органите по околна среда, Дирекцията за национален строителен контрол (АНСК) и общините и следва да бъде официално оттеглено.

Ние, членовете на нашето сдружение намираме за абсолютно недопустимо административната намеса в стопанския живот да се основава не на нормативни актове, а на писма на ръководители на държавни ведомства в противоречие с чл. 1, ал. 3 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност (ЗОАРАКСД). Настояваме, също така, за трайно нормативно решение за начина на спазване на екологичното законодателство при реализация на инвестиционни инициативи, свързани със строителство.

По повод писмо изх. № 08-00-525-3/18.09.2024 г. на МОСВ, отправяме искания свързани с начина въвеждане в Република България на Директива 92/43/ЕИО за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (Директива 92/43/ЕИО) и Директива 2009/147/ЕО относно опазването на дивите птици (Директива 2009/147/ЕО), както и за конкретни разпоредби на местното законодателство.

SOLAR ACADEMY

ФАКТИЧЕСКА И ПРАВНА ОБСТАНОВКА.

С цитираното по-горе писмо изх. № 08-00-525-3/18.09.2024 г. на МОСВ са дадени указания до ДНСК относно прилагането на ЗООС и ЗБР в областта на устройственото планиране, инвестиционното проектиране и строителството, според които възложителят е длъжен да уведоми органите по околна среда за всеки план, програма, проект и инвестиционно предложение, независимо от това, дали попада в предмета на Наредба за ОС, тъй като единствено тези органи могат да преценят дали наредбата е приложима към всеки конкретен случай.

С писмо с изх. №САГ24-ДР00-2702-[2]/18.10.2024 г. вр. и.д. главен архитект на Столична община е възразила срещу описаните указания на МОСВ като е посочила противоречия с текстове на ЗУТ и е поискала указания от Министъра на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) относно прилагането на процедурите по чл. 125, ал. 7 и чл. 144, ал. 1, т. 5 от ЗУТ.

По начина на прилагане на Наредбата за ОС има различни писма от миналото на МОСВ и съответно периоди на различни практики на органите по околна среда, ДНСК и общините, което създава правна несигурност. Подобна размяна на писма между институциите предизвиква основателни опасения сред членовете на нашите организации за нормалното осъществяване на инвестиционните инициативи, обвързани с издаване на административни актове в областта на околната среда, устройственото планиране и строителството. Разглеждаме тези писма като част от явно продължаващите противоречиви практики по прилагане на Наредбата за ОС от МОСВ, ДНСК и общините.

Това, както и неправилното транспониране в националното законодателство и неизпълнението от страна на Българската държава на ангажиментите по Директива 92/43/ЕИО за определяне на защитените територии и специфични за всяка територия природозащитни цели и мерки за опазване, създава несигурност във всички сфери на стопанския живот.

ПРИНЦИПНА ПОЗИЦИЯ.

Принципната позиция на Сдружението е, че инвестиционните инициативи следва да се осъществяват при спазване на всички нормативноустановени изисквания за опазване на околната среда при ясни правила и минимална намеса на администрацията в кратки административни производства.

SOLAR ACADEMY

ПРОБЛЕМНИ РАЗПОРЕДБИ.

Правното естество на визираното в писмото на МОСВ задължение за уведомяване по реда на чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС не представлява „уведомителен режим“, тъй като се състои в откриване на административно производство по издаване на разрешение (преценка) за образуване или продължаване на друго административното производство по изработване на съответния план програма или проект и издаване в това производство на краен административен акт от друг компетентен орган. Както е уточнено в текста на писмо изх. № 08-00-525-3/18.09.2024 г., произнасянето в тези случаи става „с писмо“. Според изразеното от МОСВ разбиране, всеки устройствен план или инвестиционен проект следва да бъде подлаган на тази преценка, тъй като Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО „не допускат изключения от разпоредбите си“.

Намираме, че тези разпоредби са в противоречие с целите на екологичното законодателство, насочено към защита на определени зони от територията на страната чрез регламентиране на цели и мерки за опазването им. Разпоредбата на чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС третира цялата територия на Република България като защитена зона, в която всяка, дори и най-незначителна инвестиционна инициатива, е предмет на разрешителен режим от органите по околна среда. Това е явен нормативен ексцес, който не следва законови норми и е в грубо противоречие с Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО, които търсят разумен баланс между целите и мерките за опазване на околната среда и човешкото присъствие и дейности.

ДИРЕКТИВИ.

Основна цел на Директива 92/43/ЕИО е да популяризира опазването на биологичното разнообразие, като се съобразява с икономическите, социалните, културните и регионалните изисквания и да допринесе за общата цел на устойчивото развитие, определяне на специални защитени територии с цел създаване на взаимосвързана европейска екологична мрежа по установен хронологичен план и въвеждане на необходимите мерки, свързани с поставените цели на опазването на защитените територии, както и оценка на планове и проекти, които могат да имат значителен ефект за тях. Директива 2009/147/ЕО си поставя за цел дългосрочна защита и управление на природните ресурси като неразделна част от наследството на народите на Европа чрез определяне на правила за тяхното използване на основата на мерки, необходими за поддържането и адаптирането на естественото равновесие между видовете в границите на разумно възможното.

SOLAR ACADEMY

За съжаление, правителството не изпълнява Директива 92/43/ЕИО, тъй като все още не е обявило всички защитени зони и не е определило подходящи природозащитни цели и мерки за тях. По този повод Европейската комисия (ЕС) е сезирала Съда на ЕС. Както е посочено в Доклада на Европейската комисия за България за изпълнение на политиките за околна среда за 2022 г., „липсата на ясни и конкретни цели и мерки за опазване с добро качество е основна пречка за правилната оценка на съвместимостта на проектите за развитие, които биха могли да засегнат целостта на защитените зони по „Натура 2000“ и видовете и местообитанията, за които са били определени“.

От гледна точка на посоченото неизпълнение на Директива 92/43/ЕИО, разпоредбите на чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС и желаният начин за прилагането им от администрацията, описан в изх. № 08-00-525-3/18.09.2024 г. на МОСВ, изглежда като опит за компенсирание липсата на определени защитени зони с цели и мерки за опазването им чрез прекомерно разширяване на кръга на извършваните оценки за съвместимост до абсолютно всички планове, програми и проекти на територията на Република България. Цитираните директиви следва да се изпълняват по посочените в тях начини и в границите на „разумно възможното“. Тяхното изпълнение е недопустимо да се обезпечава чрез необосновано въвеждане на явно ненужни разрешителни режими.

Нещо повече. Разпоредбите на чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС и описаният от МОСВ начин за прилагането им противоречат на Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО, тъй като обхватът и начинът на проверките категорично излиза извън рамките на разумното. В преобладаващия случай проверката по чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС няма никакво отношение към защитените зони и целите и мерките за опазването им, докато в същото време създава сериозна административна тежест и неспирност във всички сфери на стопанския живот, както посочихме по-горе. Освен това, общото изискване на чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС противоречи на някои специални законови разпоредби като чл. 125, ал. 8 от ЗУТ.

Член 6 от Директива 92/43/ЕИО, за който е направен опит за транспониране в Наредбата за ОС, има решаваща роля за управлението на защитените зони, които формират мрежата „Натура 2000“. В него се посочват различните задачи, чрез които могат да се защитят интересите, свързани с опазването на природата в защитените зони, като целта е да се постигне интеграция. Като основание за прилагане на член 6, параграф 3 в Директивата изрично се посочват „целите на съхраняването на тази територия“.

Съдът на ЕС е постановил, че целите на опазването трябва да бъдат официално установени и да са специфични за конкретната защитена зона, да се отнасят до конкретните природни богатства, налични в защитената зона, и да бъдат точно разписани (решение по дело С-849/19, Комисия/Гърция).

Също така, Съдът на ЕС многократно е постановявал, че обхватът на задължението за извършване на подходяща оценка на влиянието на даден план или проект върху защитената зона следва да се определя с оглед на целите на опазването. Решението дали планът или проектът може да окаже значително въздействие върху защитена зона по „Натура 2000“ следва да се вземе с оглед на целите на опазването на въпросната зона и поради това е жизненоважно за всички защитени зони по „Натура 2000“ да бъдат определени специфични за тях цели на опазването.

Проверката, която се извършва, за да се установи дали план или проект може да окаже значително влияние върху определена територия по смисъла на член 6, параграф 3 от Директивата за местообитанията, задължително се ограничава до това дали въз основа на обективни елементи може да се изключи вероятността посоченият план или проект да окаже

SOLAR ACADEMY

значително влияние върху съответната територия. Липсата на специфични цели на опазването на защитената зона или определянето на цели на опазването, които не отговарят на правния стандарт на Директивата за местообитанията, осуетява постигането на съответствие с изискванията по член 6, параграф 3.

В тази връзка следва да се припомни принципът на пропорционалност, който е част от общите принципи на правото на ЕС. Той изисква мерките, приети от държавата, да не надхвърлят границите на подходящото и необходимото за постигането на легитимните цели, следвани от разглежданата правна уредба, като се има предвид, че когато съществува избор между няколко подходящи мерки, трябва да се прибегне до мярката, която създава най-малко ограничения, а породените от нея неудобства не трябва да са несъразмерни с тези цели.

Оценката по Наредбата за ОС следва да бъде пропорционална на географския обхват, на вида на плана или проекта, на естеството и мащаба на вероятните влияния. Предвиденият еднообразен начин за прилагане на Наредбата за ОС спрямо всички обекти на инвестиционно предложение, независимо от вида и размера им е неадекватен.

НОРМАТИВНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ.

С оглед на гореизложеното, предлагаме да се въведат следните подзаконови нормативни промени:

- Разпоредбите на чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС да се отменят или предвиденият в тях разрешителен режим да бъде променен на уведомителен. Възложителят или компетентния в производството административен орган да дължат уведомяване на компетентния орган по околната среда, който да се произнася в определен срок само в случай, че инвестиционното предложение изисква извършване на процедури по ЗООС или на произнасяне в срок да се приеме за липса за необходимост от процедури по ЗООС и ЗБР;
- Да се предвидят различни съдържание и начин на оформяне на уведомлението по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за ОС в зависимост от вида или от категорията на строежа (чл. 137, ал. 1 от ЗУТ) предмет на инвестиционното предложение;
- Събираните такси по Наредбата за ОС да се приведат в съответствие с чл. 7а от ЗОАРАКСД;
- **Спазването на екологичните изисквания по разумно възможен начин с минимална и предвидима намеса на администрацията изисква и промяна в обхвата на проверката за съответствие с основните изисквания към строежите (чл. 142, ал. 5 от ЗУТ) и в основанията за съгласуване и одобряване на инвестиционните проекти (чл. 144, ал. 1 от ЗУТ). С оглед на това предлагаме да се разгледат и съответно предложат на Народното събрание следните промени в Закона за устройство на територията:**
- Чл. 142, ал. 5, т. 8 да добие следната редакция; Чл. 144, ал. 1, т. 5 добива следната редакция:

„8. изискванията на влезли в сила административни актове по Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие, Закона за културното наследство или друг специален закон, които според правилата за прилагане на подробния устройствен план са необходимо условие за разрешаване на строителството;“

- Чл. 144, ал. 1, т. 5 добива следната редакция:

„5. данни за влезли в сила административни актове по Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие, Закона за културното наследство или друг специален закон, които според

SOLAR ACADEMY

правилата за прилагане на подробния устройствен план са необходимо условие за разрешаване на строителството;

ИСКАНИЯ на Сдружение „Соларна Академия България“:

- Да се преустанови практиката на МОСВ да урежда отношенията, свързани с действията на органите по околна среда с писма извън нормативно установените правила.
- Да се транспонират коректно разпоредбите на Директива 92/43/ЕИО и на Директива 2009/147/ЕО в нашата нормативна уредба.
- Да се изпълнят изискванията на Директива 92/43/ЕИО за определяне на защитени зони и цели и мерки за опазването им.
- Да се отменят, алтернативно изменят разпоредбите на чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС в посоката, посочена в т. 6.1 по-горе.
- Министерски съвет да внесе в Народното събрание проект за изменение на чл. 142, ал. 5, т. 8 и чл. 144, ал. 1, т. 5 от ЗУТ в посоката, посочена в т. 6.2 по-горе.

**УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНО СЪБРАНИЕ,
УВАЖАЕМИ ПРЕДСЕДАТЕЛИ НА КОМИСИИ,
УВАЖАЕМИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,
УВАЖАЕМИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И
НА МЕДИИТЕ,
УВАЖАЕМИ Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БТПЦ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,**

Проблемите, които посочваме в настоящата принципна позиция, са важни за опазването на околната среда в Република България и поддържане на хармония с общностното законодателство, а от друга страна - за отстраняване на прекомерна административна тежест върху свободната стопанска инициатива в страната, поради което настояваме да бъдат предприети спешно необходимите мерки за преодоляването им.

С уважение:

**SOLAR ACADEMY
BULGARIA**

Веселин Василев Тодоров –
представяващ Сдружение „Соларна Академия България“